

Koronavirus təhsilə təsir göstərir

Koronavirus (COVID-19) infeksiyasiının yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə hökumətlər tərəfindən məktəblərin müvəqqəti və ya qeyri-müəyyən vaxta qədər bağlanması səbəbindən rekord sayda uşaq və gənc məktəbə getmir. Martin əvvəllərinə olan məlumatə görə, 4 fərqli qitədəki 22 ölkədə məktəblərin bağlanmasına qərar verilib və ya artıq bağlanıb. YUNESKO ölkələrə inklüziv və distant təhsil məsələlərini həll etmək üçün dərhal dəstək göstərir.

On üç ölkədə məktəbəqədər və liseydə oxuyan, təxminən 290 milyon uşaq və gənci əhatə edən məktəblər bağlanıb. Digər 9 ölkə COVID-19-un yayılmasının qarşısını almaq və ya nəzarət etmək üçün məktəblərin bağlanması lokallaşdırır. Həmin ölkələr məktəbləri bağlamaq qərarına gəlsələr, bu, daha 180 milyon uşaq və gəncin məktəbə getməməsi deməkdir.

COVID-19-un səbəb olduğu məktəblərin bağlanmasına cavab olaraq, YUNESKO təhsildə yaranan fasilələri məhdudlaşdırmaq üçün dünya ölkələrinə distant təhsil proqramlarından istifadəni tövsiyə edir.

Koronavirus təhsilə təsir göstərir

➡ Əvvəli səh.1

Oruc MUSTAFAYEV

Aşağıda məktəblərə və müəllimlərə şagirdlərin öyrənməsini asanlaşdırın, sosial qayğı və qarşılıqlı əlaqəni təmin edəcək açıq təhsil tətbiqləri və platformaların siyahısı verilib.

Açıq təhsil proqramları və platformaları:

- Canlı yayılmış dərsləri dəstekləmək üçün tətbiqlər və platformalar;
- Canlı onlayn dərslər vasitəsilə müəllimlər dərsləri evdən və ya iş yerindən yaşımlaya bilərlər;
- Skype, Zoom və Hangouts Meet daxil bir neçə dil həlləri mövcuddur.
- Videodərslər, MOOCs və asinxron dərslərin istehsalını dəstəkləmək üçün proqramlar.

Asinxron təlim tələbələrə öz sürət templərində onlayn kurslar keçməyə imkan verir. Müəllimlər istənilən vaxt elçatan olabiləcək materiallar, mühəzirələr, testlər, videolar və tapşırıqlar təqdim edirlər.

Müəllimlərin onlayn dərsləri, təlim materialları və tələbələrin uzaqdan öyrənməsini idarə etməyə kömək edəcək platformalar, tədris kurslarının idarə edilməsi sistemləri məktəblərin bağlanması dövründə formal təlimin davamlılığını təmin etməkdə müəllimlərə bir vasitə kimi xidmət edir:

Alison - aparıcı mütəxəssislərdən pulsuz onlayn kurslar.

Babbel - dil öyrənmək üçün tətbiqidir.

BRCK - təlim imkanlarını təmin etmək üçün avadanlıq, program təminatı və əlaqə vasitələridir.

BYJU's - müxtəlif siniflər və öyrənmə

səviyyələrinə uyğunlaşdırılmış daha böyük məzmun depoları olan təlim proqramı.

Cell-Ed - müstəqil variantları olan bacarıqlara əsaslanan öyrənmə platforması sayılan şagirdlərə yönəlmüş ilk mobildir.

Coursera - tanınmış universitet və şirkətlərin müəllimləri tərəfindən keçirilən onlayn kurslar.

Duolingo - pulsuz dil öyrənmə proqramıdır.

EdX - dünyanın aparıcı təhsil müəssisələrindən pulsuz onlayn kurslara giriş.

EkStep - savadlılıq və hesablama sahəsində təlim resurslarının toplanması ilə açıq təlim platformasıdır.

Eneza Education - əsas funksional telefonlar üçün yenidən işlənmiş və təlim materialları təklif edir.

Funzi - böyük qruplar üçün təlim və öyrənməni dəstəkləyən mobil təlim xidmətidir.

Global Digital Library - bütün dünyada kiçik siniflər arasında savadlılığın yayılmasına kömək edir, rəqəmsal kitablar və digər oxuma materialları bir neçə dildə mövcuddur.

Google Classroom - siniflərə dərslərə uzaqdan qoşulmağa, ünsiyyət qurmağa və mütəşəkkil olmağa kömək edir.

KaiOS - əsas mobil telefonlar üçün

smartfon imkanlarını təmin edən açıq əməliyyat sistemidir və öyrənmə imkanları üçün portalların açılmasına kömək edir.

Khan Academy - pulsuz onlayn kurslar, dərslər və təcrübə.

KitKit School - erkən ibtidai təhsil vasitəsilə erkən uşaqlığı əhatə edən hərəkəfli təlim proqramıdır.

Kolibri - ümumi təhsil üçün onlayn tətbiqidir.

Mindspark - tələbələrin riyaziyyati öyrənmələrinə və bu sahədə təcrübə keçmələrinə kömək edən bir adaptiv onlayn sistemdir.

Moodle - cəmiyyət tərəfindən idarə olunan və qlobal dəstəklənən açıq təlim platformasıdır.

One Billion - Bir milyard uşaq üçün oxu, yazı və hesablamani öyrənməyi təmin etmək üçün nəzərdə tutulub.

Rumie - dünyada kifayət qədər xidmət olunmayan icmalar üçün davamlı öyrənməni təmin edən pulsuz rəqəmsal təhsil aləti və məzmundur.

StoryWeaver - uşaqlar üçün çoxdilli həkayələrin rəqəmsal bazasıdır.

University of the People - bütün dünyada ali təhsilin daha geniş əhatəliliyinə nail olmaq məqsədilə pulsuz onlayn universitet təlimi keçmək üçün ABŞ-da akkreditə olunmuş qeyri-kommersiya platformasıdır.

Ustad Mobile - offline rejimində təhsil məzmununa daxil olmaq və bölüşmək.

Worldreader - mobil cihazlar vasitəsilə böyük rəqəmsal bir kitabxanaya pulsuz girişə təmin edir.

YouTube - təlim videolarının ən böyük deposu.

YUNESKO təhsilin tempini qorumaq və ailələrin maddi vəziyyətdən asılı olmayaq, bütün uşaqların təhsil hüququnu təmin etmək üçün məsafədən tədris proqramlarından daha geniş istifadə etməyə çağırır. Məsələn, Çinə hökumət qısa müddət ərzində 170 milyon şagirdin iştirak etdiyi milli onlayn təlim platformasını işə salıb.